

BEZPIECZNA BUTLA - BEZPIECZNY DOM

BEZPIECZNA BUTLA - BEZPIECZNY DOM

TABLICZKA ZNAMIONOWA

Butla **MUSI** mieć tabliczkę znamionową wytłoczoną lub przymocowaną na stałe. Na tabliczce lub w jej pobliżu na kołnierzu, uchwycie powinna być wybita informacja o ważności badania technicznego. **Jeżeli od daty produkcji lub ostatniego badania butli upłynęło więcej niż 10 lat, butla nie powinna być używana i należy ją poddać kolejnemu badaniu.**

PRZYKŁADY STOSOWANYCH OZNACZEŃ BADAŃ BUTLI:

 2022/07 32	Badanie ważne do 31.07.2032 r.
 25/04 35	Badanie ważne do 30.04.2035 r.
 20/12 30	Badanie ważne do 31.12.2030 r.
 22/12 32	Badanie ważne do 31.12.2032 r.

WAŻNE!
Przy dacie badania szukaj cechy jednostki, która wykonywała badanie (tutaj widać przykładowe oznaczenia).

CZUJNIK GAZU

CZUJNIK GAZU nie zastąpi sprawnego przyłącza, ale pomoże zachować bezpieczeństwo. Instalując czujnik, trzeba stosować się do wskazań producenta. W instrukcji obsługi producent informuje, jaki jest przewidywany czas żywotności elementu wykrywającego gaz, np. 5 lat. Po tym czasie czujnik staje się **BEZUŻYTECZNY**.

WIĘCEJ INFORMACJI o bezpieczeństwie użytkowania butli gazowych na stronie internetowej Transportowego Dozoru Technicznego:

www.tdt.gov.pl

JEŚLI ULATNIA SIĘ GAZ:

Jeśli poczujesz zapach gazu albo włączył się alarm detektora gazu:

1. NIE PANIKUJ.
2. NIE WŁĄCZAJ/WYŁĄCZAJ ŚWIATŁA.
3. ZAMKNIJ ZAWÓR BUTLI.
4. WYWIETRZ POMIESZCZENIE.

Do gazu dodawany jest nawianiacz o drażniącym zapachu, który człowiek wyczuwa dużo wcześniej, niż gaz osiągnie stężenie mogące spowodować wybuch. Również detektor gazu uruchamiają alarm przy stężeniu, które jeszcze nie grozi eksplozją – według deklaracji producentów np. przy 1/10 ilości gazu w powietrzu, które mogłoby doprowadzić do wybuchu. **Nie masz czasu na panikę, ale MASZ CZAS NA RACJONALNE DZIAŁANIE** i usunięcie zagrożenia.

Pierwszym odruchem po wejściu do ciemnego pomieszczenia, w którym wyczuwalny jest gaz, jest zapalenie światła. Powstrzymaj się przed tym: **NAJMNIEJSZA ISKRA**, która może powstać we włączniku światła, **MOŻE SPOWODOWAĆ WYBUCH**. Nie wyłączaj również światła – przeskok iskry w wyłączniku jest bardziej niebezpieczny niż już działająca lampa. Nie wyciągaj z gniazdka podłączonych urządzeń, nie podłączaj np. wentylatora, żeby przyspieszyć wietrzenie. Tutaj również może powstać iskra powodująca eksplozję.

ZRÓB PRZECIĄG, otwórz szeroko okna i drzwi, **zapewnij naturalny ruch powietrza**. Przewietrz pomieszczenie, ale bez użycia np. wyciągu kuchennego lub innych urządzeń elektrycznych. Jeśli pomimo zamknięcia zaworu butli gaz wciąż się ulatnia, **WYNIĘŚ BUTLĘ na wolne powietrze**, z dala od źródeł ognia i urządzeń elektrycznych.

PŁACISZ – WYMAGAJ TO TWOJE BEZPIECZEŃSTWO

Butle zawierające gaz LPG są bezpieczne – o ile zostaną zachowane podstawowe zasady ich użytkowania, a butla pochodzi z legalnego źródła. Przyczyną większości pożarów lub eksplozji gazu nie jest sama butla, ale jej wadliwe podłączenie do kuchenki gazowej, grilla lub ogrzewacza.

O CZYM TRZEBA PAMIĘTAĆ, KUPUJĄC BUTLĘ Z GAZEM

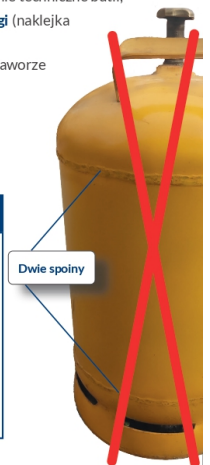
Upomnij się o **PARAGON** i zachowaj go wraz z folią termokurczliwą, którą zdejmiesz z zaworu butli. Mogą być potrzebne w razie reklamacji lub jakichkolwiek rozszereżeń wobec dostawcy. Zwróć uwagę na **STAN TECHNICZNY**: czy butla nie ma wgnieceń lub śladów korozji.

SPRAWDŹ, CZY BUTLA MA:

- **tabliczkę znamionową** (wybita lub przytwierdzona na stałe) oraz sprawdź czy na tabliczce lub w jej pobliżu na kołnierzu, uchwycie jest wybite ważne badanie techniczne butli,
- **instrukcję bezpieczeństwa/obsługi** (naklejka na kołnierzu lub korpusie butli),
- **płombę** (folia termokurczliwa na zaworze butli),
- tę samą **nazwę firmy** na naklejkę i **płombie** oraz **namalowaną na butli**.

Nie kupuj butli, jeśli:

- była przerabiana lub ma dwie spoiny,
- jest w kolorze czerwonym lub żółtym,
- widoczne są na niej uszkodzenia,
- badanie techniczne butli jest nieważne – patrz tabliczka znamionowa.

ELEMENTY DECYDUJĄCE O BEZPIECZEŃSTWIE

USZCZELKA ZAWORU znajdująca się na otworze zaworu przyłączeniowego jest kluczowym elementem bezpiecznego użytkowania butli. Jej stan powinien sprawdzić zakład napełniający butle. Upewnij się przede wszystkim, czy uszczelka jest. Jeśli jest postrzępiona, kruszy się, ma głębokie wytłoczenie po poprzednim przyłączeniu, **poproś o wymianę** dostawcę gazu. Nie wkładaj samodzielnie drugiej, dodatkowej uszczelki, takie złącze nie będzie szczelne.

USZCZELKA

REDUKTOR I PRZYŁĄCZE

Systematycznie sprawdzaj stan **REDUKTORA, PRZEWODU** oraz **ZACISKÓW**. Załamania na węży (np. w wyniku docięnięcia meblami), nadpalenia, przetarcia, przebarwienia dyskwalifikują go, konieczna jest wymiana. Na opakach zacisków może się pojawić korozja – to również je dyskwalifikuje. Jeśli reduktor ma jakiegokolwiek uszkodzenia na obudowie, wymień go.

Bezpieczny okres użytkowania reduktora i przewodu elastycznego to ok. 5 lat (data produkcji znajduje się na obudowie reduktora). Po tym czasie lepiej go wymienić, nawet jeśli nie widać uszkodzeń. Stosuj przewody elastyczne przeznaczone do propanu-butanu, informacje o przeznaczeniu są zazwyczaj umieszczone na przewodzie.

PRAWIDŁOWE PODŁĄCZENIE

kierunek ZAMYKANIA zaworu butli

1.

2.

3.

Wystający z reduktora trzpień powinien zostać wsunięty w otwór zaworu butli, dopiero później można dokręcić nakrętkę (2). Pamiętaj o „odwrotnym gwinciu” – nakrętkę dokręca się przeciwnie do ruchu wskazówek zegara. Oznaczenia kierunku są zazwyczaj widoczne na nakrętce i obudowie reduktora. Dokręcając, przytrzymaj reduktor (3), tak, by nie doszło do skręcenia węża.

ZAŚLEPKA

W sytuacji przypadkowego odkręcenia zaworu zaśleпка jest w stanie powstrzymać wypływ gazu. Zakładają ją na czas transportu lub odłączenia butli od kuchenki.

INSTRUKCJA OBSŁUGI BUTLI

Na butli powinna być zamieszczona instrukcja bezpieczeństwa/ obsługi butli (naklejka na korpusie lub kołnierzu). Stosuj się do niej, by uniknąć niebezpieczeństwa. Najistotniejsze informacje:

PRZECHOWYWANIE: gaz LPG jest cięższy od powietrza, zbiera się w miejscach położonych najniższej (np. studzienkach, otworach kanalizacyjnych), dlatego butle powinny być przechowywane w pozycji stojącej, w wentylowanym pomieszczeniu, powyżej powierzchni ziemi (nie w piwnicy), z dala od źródeł ciepła (nie w kotłowni, hydroforni lub węźle ciepłym), otwartego ognia, urządzeń lub instalacji elektrycznych (które mogłyby być np. źródłem iskier), z dala od pojazdów silnikowych (nie w garażu). Przechowywana na zewnątrz butla, ze względu na rozszerzalność cieplną gazu, powinna być umieszczona w miejscu osłoniętym od słońca. Należy ją chronić również przed opadami.

PODŁĄCZANIE: upewnij się, że zawory np. kuchenki, grilla, piecyka są zakręcone, a w okolicy nie ma żadnego źródła zapłonu (ogień, papieros, urządzenie elektryczne). Zamknij dokładnie zawór starej butli. Odkręć reduktor. Zaślepek z butli, która będzie podłączana, nakręć na zawór starej butli. Sprawdź stan uszczelki nowej butli. Podłącz reduktor do pełnej butli. **PAMIĘTAJ:** nakrętkę reduktora dokręca się przeciwnie do ruchu wskazówek zegara.

SPRAWDZANIE SZCZELNOŚCI: po przykręceniu reduktora otwórz zawór butli. Używając piany z mydłem lub płynem do mycia naczyń, sprawdź szczelność połączenia butli z reduktorem i zaworu butli. Pęcherzyki gazu oznaczają brak szczelności. W przypadku nieszczelności połączenia: zakręć zawór, odłącz butlę od kuchenki i wynieś ją na zewnątrz. Jeśli nieszczelny jest zawór butli, zwróć ją natychmiast dostawcy.

Nigdy nie sprawdzaj szczelności przyłączy przy użyciu zapalek lub zapałniczek!

Nazwa firmy na instrukcji obsługi i płombie na zaworze (gwarantującej, że butla jest pełna) powinna być zgodna z nazwą firmy namalowaną na butli. Na naklejce znajdują się również: podstawowe informacje o gazie, firmie, która napełniła butlę i telefon kontaktowy.

Warto zakręcić zawór butli zawsze, gdy jest nieużywana (np. na noc) lub podczas dłuższej nieobecności (np. wyjazd na wakacje).

TRANSPORTOWY DOZÓR TECHNICZNY

Transportowy Dozór Techniczny jest właściwą władzą w kraju m.in. w zakresie warunków technicznych i badań ciśnieniowych urządzeń transportowych, w tym butli LPG.

→ www.tdt.gov.pl

Kupujesz butlę z gazem? WYMAGAJ tego, co najważniejsze dla Twojego bezpieczeństwa!

- sprawdź tabliczkę znamionową - butla musi mieć ważne badania techniczne (nie starsze niż 10 lat!)
- zwróć uwagę na stan techniczny - żadnych wgnieceń, rdzy ani podejrzanych spoin
- upewnij się, że zawór jest zaplombowany i ma folię termokurczliwą
- żądaj paragonu - to Twoje prawo i dowód zakupu
- NIE kupuj butli czerwonej lub żółtej, ani tych bez oznaczeń!

Pamiętaj - większość wypadków to nie wada butli, ale... niewłaściwe podłączenie!

Zawsze:

- Zakręcaj zawór, gdy nie używasz gazu (np. na noc)
- Sprawdzaj szczelność połączenia wodą z mydłem - nigdy zapałkami!
- Nie panikuj, gdy poczujesz gaz - przewietrz pomieszczenie i NIE używaj elektryczności!

CZUJNIK GAZU to Twój dodatkowy strażnik - ale tylko wtedy, gdy działa i jest regularnie wymieniany (co ~5 lat).

Więcej info www.tdt.gov.pl